

Memo

Aan Gemeenteraad West Betuwe
Datum 7 februari 2022
Onderwerp Antwoorden op vragen beeldvormende bijeenkomst Kerkenvisie - 31 januari 2022
Djuma-kenmerk GZDGWB284826/400072

Samenvatting: vragen en antwoorden uit beeldvormende raad 'kerkenvisie' op 31 januari 2022

Vraag 1: Waar gaat het vandaag over? Gaat het alleen over verduurzaming van kerkgebouwen?

Antwoord: Deze vraag is over de avond gezien meerdere malen naar voren gekomen. Het gaat vanavond niet alleen over verduurzaming van kerkgebouwen. Het gaat vanavond over het gezamenlijk komen tot een kerkenvisie voor West Betuwe. Onderdeel daarvan is:

- het vastleggen van de betekenislagen van kerkgebouwen, bijvoorbeeld religieus, cultureel, historisch etc.;
- inzicht krijgen in de mogelijk komende leegstand van kerkgebouwen;
- de mogelijkheden bekijken voor het verduurzamen van kerkgebouwen;
- kijken welke andere thema's en ideeën verder ingebracht worden.

Deze thema's, en andere thema's, laten we graag landen in de kerkenvisie. We zitten momenteel nog steeds in de inventarisatie fase voor nieuw beleid (de kerkenvisie). Dat betekent dat we informatie ophalen en graag uw mening en ideeën horen over de invulling van de kerkenvisie.

Vraag 2: Er staat een voormalig gereformeerde kerk in Herwijnen aan de Waaldijk. De kerk heeft nu een industriële bestemming. Wordt deze kerk ook meegenomen in de kerkenvisie?

Antwoord: Het gebouw aan de Waaldijk 85 in Herwijnen wordt niet meegenomen in de inventarisatie van de kerkenvisie. Deze conclusie is gebaseerd op informatie die gevonden is op twee internetsites ([Herwijnen, Waaldijk 85 - Gereformeerde Kerk \(1843 - 1970\) - Reliwiki](#) & [Kerk & Orgel \(kerk-en-orgel.nl\)](#)). Op deze internetsites is te lezen dat het gebouw aan de Waaldijk 85 in Herwijnen tussen 1842 en 1970 dienst heeft gedaan als gereformeerde kerk. Een voormalig boerenschuur werd hiervoor omgebouwd. In 1970 kreeg het gebouw een nieuwe bestemming en werd een nieuwe kerk gebouwd aan de Achterweg in Herwijnen. Omdat het gebouw aan de Waaldijk 85 in Herwijnen niet met een religieus doel is gebouwd en al 50 jaar geen dienst meer heeft gedaan als kerkgebouw, wordt dit gebouw niet meegenomen in de inventarisatie voor de kerkenvisie.

Vraag 3: Uit de vragenlijst is gekomen dat 44% van de kerkeigenaren geen mogelijkheden ziet voor verduurzaming van het kerkgebouw. Is daar op ingezoomd? Weten we waarom deze kerkeigenaren geen mogelijkheden zien? En kan u vertellen welke kerkeigenaren dit betreft?

Antwoord: U ontvangt bij deze memo een Excel bestand met alle uitkomsten van de vragenlijst. Hierin staat welke kerkeigenaren geen (en welke wel) mogelijkheden zien om het kerkgebouw te verduurzamen. Een aantal kerkeigenaren gaf een reden op waarom ze geen mogelijkheden ziet voor verduurzaming. Deze redenen waren:

- De kerk is monumentaal en daarom zien we weinig mogelijkheden (1x);
- Onvoldoende financiële middelen (1x);
- Daar zijn geen plannen voor (1x);
- Geen eigen mogelijkheden, maar we zijn wel geïnteresseerd in eventuele mogelijkheden (1x);
- Niet relevant in verband met de ideeën voor nabije toekomst (1x).

Vraag 4: Staan we op gelijke voet in West Betuwe als het gaat om de kerkgebouwen? Sommige kerktorens zijn van gemeente West Betuwe, en andere niet. Sommige kerken zijn monumentaal en andere niet. Hoe kunnen we dit oppakken?

Antwoord: Deze vraag is over de avond gezien meerdere malen naar voren gekomen. U ontvangt bij deze memo een overzicht van alle 45 kerkgebouwen. Hierbij is aangegeven bij welke kerkgebouwen de toren in eigendom is van gemeente West Betuwe, en bij welke kerkgebouwen niet. Ook is in dat overzicht de monumentenstatus van het kerkgebouw (of het interieur) opgenomen. Voor het verdere traject van kerkvisie gaat gemeente West Betuwe kijken naar de subsidies die momenteel verstrekt worden aan kerkgebouwen met een status van rijksmonument of gemeentemonument. Ook gaat gemeente West Betuwe kijken naar de torens die niet in eigendom zijn van gemeente West Betuwe. Gemeente West Betuwe doet geen toezegging voor de overname van (het onderhoud van) de torens, maar gaat dit wel onderzoeken.

Vraag 5: Voor een deel van de kerkgebouwen worden de kosten van de torens betaald door de gemeente. Vroeger werd ook de energie betaald door de gemeente voor onze kerk. Is het mogelijk om de kerk op te delen in het schip en de toren? En is er dan een mogelijkheid om voor allebei subsidie aan te vragen?

Antwoord: Voor deze vraag verwijs ik naar het antwoord op vraag 4. In het overzicht staan de torens die momenteel in eigendom zijn van gemeente West Betuwe. We gaan als gemeente kijken naar dit overzicht. Gemeente West Betuwe doet geen toezegging voor de overname van (het onderhoud van) de torens, maar gaat dit wel onderzoeken. Ook de subsidies die een gemeentelijk monument en rijksmonument kan ontvangen, nemen we mee in het onderzoek.

Vraag 6: Ik heb een vraag over de duurzaamheidspresentatie. Is er een potje bij de gemeente om een inventarisatie te laten doen bij de kerkgebouwen? En waar wordt de €75.000 voor de kerkvisie aan besteed?

Antwoord: De gemeente West Betuwe heeft voor de kerkvisie een bedrag van €75.000 beschikbaar gesteld gekregen vanuit een decentralisatie uitkering. Er is tot nu toe niets uitgegeven van dit bedrag. De gemeente West Betuwe gaat kijken welke mogelijkheden er zijn om dit bedrag te besteden. Wellicht is een 'voucher' constructie mogelijk waarbij elk kerkgebouw (van de 45 kerkgebouwen) een gelijk deel van de €75.000 ontvangt. Dit bedrag zou dan besteed kunnen worden aan een inventarisatie voor duurzaamheidsmaatregelen. Ook andere invullingen, zoals expertise inroepen voor onderhoud of een inventarisatie laten uitvoeren voor het interieur, behoort daarbij tot de mogelijkheden. Gemeente West Betuwe gaat dit verder onderzoeken.

Vraag 7: Het proces om samen te komen tot een kerkvisie is niet duidelijk. Wat is er al gedaan en wat gaan we nog doen?

Antwoord: U ontvangt bij deze memo een notitie over het proces van de kerkvisie. Hierin beschrijft gemeente West Betuwe welke stappen er tot nu toe ondernomen zijn en welke stappen er nog gezet gaan worden om gezamenlijk tot een kerkvisie te komen. Hierbij ontvangt u een globale planning voor de komende periode.

Vraag 8: Kunnen wij als kerkeigenaren onderling de contactgegevens delen, zodat wij ook contact met elkaar op kunnen nemen?

Antwoord: Gemeente West Betuwe ziet de meerwaarde van onderling contact en samenwerking tussen de kerkeigenaren en moedigt dit contact aan. Alle deelnemers van de beeldvormende bijeenkomst hebben inmiddels een e-mail ontvangen waarin gemeente West Betuwe de vraag heeft gesteld of dat u bezwaar heeft tegen het delen van uw e-mailadres met de andere deelnemers. De e-mailadressen van de deelnemers die hier geen bezwaar tegen hadden, ontvangt u als aparte notitie bij deze memo.